

9930 Jelentés az állami erdővagyon működtetésének ellenőrzéséről a “Gyulaj” Erdészeti és Vadászati Rt. és az Ipoly Erdő Rt. 1997-1998. évi gazdálkodása tükrében

TARTALOMJEGYZÉK

Megállapítások, következtetések, javaslatok

1. MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK

2. JAVASLATOK, AJÁNLÁSOK

Melléklet

1998-ban Magyarország 1,9 millió ha erdőgazdálkodás alá vont területéből 60% köztulajdonban, 21% magántulajdonban, 19% pedig rendezetlen vagy társulás előtti tulajdonban volt.

Az erdőgazdálkodás alá vont terület 51%-át (972 ezer ha) az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonában lévő, tartósan 100 %-ban állami tulajdonban maradó 19 erdőgazdasági részvénytársaság kezelte. E társaságok feladata, hogy piaci viszonyok között gazdálkodva a kezelésükbe adott kincstári tulajdonú erdőket a közcéloknek megfelelően fenntartsák és gyarapítsák. (A Honvédelmi Minisztérium irányítású erdőgazdasági rt.-k az erdőgazdálkodás alá vont terület mintegy 5%-át kezelik.)

A nemzeti erdővagyon jogi helyzetét alapvetően az állam vállalkozói és kincstári vagyonát kialakító, illetőleg elválasztó államháztartási és privatizációs törvény Ptk.-án alapuló előírásai, továbbá az erdőre, a vadászatra és vadgazdálkodásra, valamint a természetvédelemre vonatkozó 1996-ban megalkotott szakmai törvények rendezik. Ennek értelmében az állami tulajdonban lévő - kincstári vagyoni körbe tartozó - erdők felett a tulajdonosi jogokat a pénzügyminiszter (jelenleg a Miniszterelnöki Hivatal vezető, egyben a kincstári vagyonért felelős miniszter) gyakorolja, aki e jogoknak 1996. január 1-től a Kincstári Vagyon Igazgatóság (KVI) útján szerez érvényt. A KVI a kincstári erdők kezelésére az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonában lévő részvénytársaságokkal csak ideiglenes vagyonkezelési szerződéseket kötött amelyek csak használati

jogot biztosítanak. A mai napig nem kerültek megkötésre az Aht.-ban előírt végleges vagyongazdálkodási szerződések, amelyek vagyongazdálkodási jogot is keletkeztetnek. A társaságok szakmai működése felett a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) és a Környezetvédelmi Minisztérium (KÖM) gyakorol hatósági felügyeletet. Az FVM irányítja az erdőfelügyelet és erdőrendezés, valamint a vadgazdálkodás hatósági feladatait, a KÖM pedig a védett erdőterületeken és a vadgazdálkodási terv védett természeti területet érintő részeire kapott hatósági jogkört. **Az erdő- és vadgazdálkodást tehát egy sokszereplős intézményi rendszer irányítja**, amelyben a résztvevők működésének összehangoltsága az állami erdővagyon sorsának alakulásában kiemelkedő jelentőségű. Az erdők nemzetgazdasági, közjóléti és védelmi szerepe, az erdők hosszú távú fenntartásának társadalmi igénye az irányításban résztvevő szervezetek folyamatos együttműködését feltételezi.

Az Állami Számvevőszék a 19 erdőgazdaság közül kettőben - a "Gyulaj" Erdészeti és Vadászati Részvénytársaságnál (Tamási) és az Ipoly Erdő Részvénytársaságnál (Balassagyarmat), továbbiakban: Rt.-k - részletesen vizsgálta, hogy az adott társaságok közcélú feladataikat milyen jogi, vagyoni, piaci, irányítási körülmények között, milyen szakmai, pénzügyi-gazdasági eredménnyel végezték 1997-98-ban. E két társaság ellenőrzése során felmerült rendszerbeli problémák megítélésére bekérte és elemezte az ÁPV Rt., a KVI és a minisztériumok dokumentumait is. A levont igazolható és általánosítható következtetéseket ezekben az intézményekben is ellenőriztük.

A helyszínen vizsgált két társaság gazdálkodásának nagyságrendjét az alábbi - 1997. évi - adatok szemléltetik:

	19 erdőgazdasági Rt.		"Gyulaj" Rt.	Ipoly Rt.
	összesen	átlagosan		
Kezelt kincstári erdőterület (ha)	900 950	47 418	20 895	64 187
Saját tőke (millió Ft)	27 530	1 449	613	834
Mérleg-főösszeg (millió Ft)	34 125	1 796	733	934
Árbevétel (millió Ft)	31 151	1 640	639	767
Üzemi tev. eredménye (millió Ft)	707	37	- 3	- 21
Pénzügyi műv.eredménye (millió Ft)	216	11	16	26

Szokásos váll.eredmény (millió Ft)	923	49	13	5
Átlagos statisztikai létszám (fő)	12 310	648	244	378

A "Gyulaj" Rt.-t 188 millió Ft alaptőkével 1993. július 3-án, az Ipoly Rt.-t 124 millió Ft alaptőkével 1993. július 1-jén alapította az ÁV Rt. Az átalakulással létrejött Rt.-k a korábbi állami vállalatok általános jogutódai. A termőhelyi adottságaikat tekintve a "Gyulaj" Rt. erdőterületei a gyenge-közepes, az Ipoly Rt.-é pedig a közepes kategóriába tartoznak. 1997. március 1-től a "Gyulaj" Rt. 33 ezer ha - kifejezetten nagyvadas -, az Ipoly Rt. 45 ezer ha - jellemzően apróvadas - vadászterületen jogosult vadászatra. Tevékenységi körük szinte kizárólag az alaptevékenységre - az erdősítésre, a fahasználatra, a vadgazdálkodásra - korlátozódik.

A vizsgálat reprezentációja az egyes témakörökben eltérő volt. Teljeskörűnek mondható a következtetések megalapozottsága a társaságok átalakítása, szabályozása, tőkejuttatás vonatkozásában. Az átalakítás, szabályozás, tőkejuttatás valamennyi társaságnál azonos elvek szerint történt, a jogi környezet pedig természetéből adódóan igaz valamennyi társaságra. A vizsgált két Rt. gazdálkodásából levont következtetéseket csak kevésbé lehet általánosítani a többi társaságra.

A két társaságnál tapasztaltakat - figyelemmel arra is, hogy az összes ilyen állami tulajdonú társaság profilja, feladatköre azonos - az ÁSZ alkalmasnak tartja kisebb megszorításokkal, általánosítható következtetések levonására.

Az általánosnak tűnő szabályozási, összehangolási hiányosságokra segítő, feltáró szándékkal célszerű már most felhívni az illetékesek figyelmét. A következő évben az egyenlőre jelzés értékű következtetések az intézményeknél végzett további ellenőrzéssel kerülnek megerősítésre.

Az ellenőrzés során az Állami Számvevőszék - az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - **részletesen arra kereste a választ**, hogy az Rt.-vé alakult erdőgazdaságokhoz közcélra rendelt vagyon elegendő volt-e a működésükhöz, a fejlesztésekhez szükség volt-e a társaságok feltőkésítésére. A Magyar Állam képviselőjében különböző minőségben eljáró szervezetek intézkedései elősegítették-e a kincstári erdővagyon hatékony működését. Biztosítottak-e a részvénytársaságok

törvényes és hosszú távú működésének feltételei. A részvénytársaságok alapítása és működésük tulajdonosi irányítása, a menedzsment döntései, intézkedései alapján

- ~ működésük jogszerű és szabályos volt-e,
- ~ elősegítették-e a rendelkezésre álló állami tulajdon hatékony hasznosítását, megőrzését és gyarapítását, s eközben
- ~ javult-e az állam közszolgáltatási feladata teljesítésének színvonala.

A helyszíni ellenőrzés és elemzés a részvénytársaságok működésének a vizsgálat szempontjából meghatározó területeire terjedt ki, nem célozta meg az Rt.-k teljes átvilágítását, átfogó vagyoni- és költségelemzését. Az ellenőrzés formálisan a társaságok 1997-98. évi gazdálkodására terjedt ki, de a vagyoni és a jogi körülmények miatt szükséges volt 1993-ig vissza-, illetve 1999-re előretekinteni.

Az ellenőrzött társaságoknak a rájuk vonatkozó konkrét vizsgálati jelentéseinkben tettük meg a megállapításaink alapján a javaslatainkat.

A jelentéshez függelékként csatoltuk a két társaságra vonatkozó részletes megállapításokat. Az Ipoly Erdő Rt. vizsgálatáról szóló 2. számú Függelék - részben technikai okok miatt - dőlt betűvel írott része a társaságra nem vonatkozó megállapításokat tartalmazza.

Megállapítások, következtetések, javaslatok

1. MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK

1.1. A társaságok működésének jogi, szabályozási környezete

A "Gyulaj" Erdészeti és Vadászati Rt.-t, valamint az Ipoly Erdő Rt.-t - az állami tulajdonú további 17 erdőgazdasági rt.-vel együtt - az ÁV Rt. egységes szempontok szerint alakította át a

jogelőd állami vállalatokból 1993-ban. Az átalakítást olyan körülmények között vezényelték le, amikor nem voltak egyértelműek a kincstári vagyon fogalmára, összetételére, kezelésére, működtetésére és számviteli nyilvántartására irányuló koncepciók. Ebben az időszakban kellett megújítani a nemzeti erdővagyon megőrzésével és gyarapításával, a tartamosság (fenntartható fejlődés) fenntartásával összefüggő szakmai törvényeket is, figyelemmel arra, hogy az erdő nemzeti kincs, fenntartása és védelme az egész társadalom érdeke, jóléti szolgáltatásai minden embert megilletnek. Az ún. erdőtörvény mellett az erdők haszonvétel jellegéhez kapcsolódóan megalkották a vadászatról és a vadgazdálkodásról szóló, és az erdő élővilágához is kapcsolódó természetvédelmi törvényt. E szakmai törvényekben megfogalmazott végrehajtási rendeletek készítése jelenleg is folyamatban van. Az erdőgazdasági rt.-k működési szabályozottságának helyzete, gyakorlata példázza az erdőgazdálkodás általános helyzetét. Az állam az erdőgazdálkodással kapcsolatos közcélú feladatainak ellátását az agrárgazdaság támogatási rendszerén keresztül szinte átláthatatlanul bonyolult, gyakran változó szabályozási keretek között hajtotta végre.

Jelenleg sem egyértelmű az állami - ezen belül - a kincstári erdővagyon, az erdő és azzal szorosan összefüggő vagyontárgyak összetételének, kezelésének, működtetésének és számvitelének szabályozása. A kincstári vagyon felett tulajdonosi jogokat gyakorló állami szervek körének és jogállásának meghatározásában jelenleg is átfedések vannak. Egyértelmű pontosításra vár e vagyoni kör vagyontárgyainak, a működtető szervezetek feladat- és hatáskörének meghatározása. Elkerülhetetlen az állami erdővagyon működtetésének összehangolt szabályozása, beleértve a sokszereplős intézményi rendszert is. **Az állami erdők fenntartása, védelme és gyarapítása, az erdőgazdálkodás nem szabályozott teljes körűen. Az erdővagyon-kezelés szabályai hiányoznak, az állami pénzek felhasználása nem minden esetben a rendeltetésnek megfelelő és nem a szükségességnek alárendelt.**

Az államháztartási törvény 1996. január 1-i hatályú módosítása az állami tulajdonú erdőket is e törvény hatálya alá vonta. A máig hatályos, többször módosított privatizációs törvény az állami erdőket az ÁVÜ és ÁV Rt. kezeléséből, illetőleg hozzárendelt vagyonából kiemelte. A KVI felállításával az

állam kincstári és vállalkozói vagyonának szétválasztása megtörtént, a kincstári vagyonrészeket - köztük az állami tulajdonú erdők egy részét - az ÁV Rt. hozzárendelt vagyonából kiemelték és a KVI kezelésébe adták. Az átalakított állami erdőgazdasági Rt.-k részvényei felett a tulajdonosi jogok gyakorlója az ÁV Rt. jogutódja, az ÁPV Rt. maradt. Az állami tulajdonú kincstári erdőket ezek a társaságok működtetik.

A jogalkotás folyamatában sok éven át nem kapott kellő figyelmet, hogy az erdő mint természeti képződmény elsősorban dologi jogi, ingatlanjogi és vagyoni jogi kategóriákkal írható le és rendezhető. E kategóriák közül az állami tulajdonú erdők jogi sorsát alapjaiban meghatározó ingatlan- és földjogi megközelítést figyelmen kívül hagyták. Ennek oka az ingatlan-nyilvántartás rendezetlen állapota és az, hogy az 1970-es években a "telekkönyvi" bíróságokat megszüntették. A "telekkönyvi" bíróságok megszüntetése miatt töröltődött ki a köztudatból, hogy csak ezen bíróságok által vezetett nyilvántartásokba való bejegyzés keletkeztet jogot, így kincstári tulajdonjogot is. A különböző jogállású szervezetek közötti ingatlan átadás-átvétel bejegyzés nélkül érvénytelen. A jelenlegi megoldás nem teljesíti a forgalombiztonság elvét, mert nem jár azzal az eredménnyel, hogy a forgalomban tanúsítaná az érintett ingatlanon fennálló kincstári és vagyonkezelői jogokat.

A vad állami tulajdonának Ptk.-n belüli deklarációja kiürült, tényleges jogi tartalmat nem takar. Az állami tulajdonjogot élővad esetében a vadászterület kezelője, a 100 %-os állami tulajdonú erdőgazdaság gyakorolja mint az élővad vagyonkezelője. A lőtt vad, mint haszonvétel tárgya az erdőgazdaság tulajdonát képezi. A lőtt vad továbbértékesítése esetén pedig a különböző jogállású tulajdonosok érdekeltségeinek tárgyává válik. Azáltal, hogy a vadászat vagyoni értékű joggá vált, haszonelvűvé vált a vad fenntartásához és értékesítéséhez fűződő érdek is. Az állam az érdekek egyensúlyát erős hatósági kontrollal igyekszik megtartani, ugyanakkor a pénzügyi támogatás rendszerét változatlanul hagyta. Mindezek szükségessé teszik a vad jogállásának újra fogalmazását a Ptk.-ban, és természetszerűen a számviteli törvényen is valamint a bonyolult tulajdonosi szerkezet átgondolását is.

1.2. A társaságok gazdálkodásának vagyoni, gazdálkodási és pénzügyi jellemzői

A "Gyulaj" Erdészeti és Vadászati Rt. és az Ipoly Erdészeti Rt. tőkeszerkezetét az ÁV Rt. 1993. július 1-én, illetve 2-án - az átalakulás időpontjában - az alábbiak szerint határozta meg:

"Gyulaj" Erdészeti és Vadászati Rt: Ipoly Erdő Rt.

Jegyzett tőke 188 230 e Ft 124 480 e Ft

Tőketartalék 427 699 e Ft 345 016 e Ft

Saját tőke 615 929 e Ft 469 496 e Ft

Mindkét társaság 1993-as - jogszabályok hiányában az ÁV Rt. irányelvei szerinti - átalakításakor kényszerű tőkeszerkezetet alakított ki. (Az átalakulás időpontjában a KVI még nem létezett.) A vagyონrészeket a kincstári vagyoni körbe tartozó és a működtetéshez szükséges vagyónra bontották. Meghatározták a privatizálásra szánt vagyontárgyak körét is. Kincstári vagyoni körbe sorolták és felértékelték az állami erdővagyónhoz fizikailag kapcsolódó ingatlanokat, utakat, közjóléti eszközöket, vadászházakat, vadvédelmi kerítéseket. Ezek a vagyonelemek a társaság tőketartalékába kerültek. A tőketartalékba került még - a kincstári vagyoni körbe soroltakon kívül - a jegyzett tőkén felüli működtető vagyón is. A jegyzett tőkébe a működéshez szükséges, ugyancsak felértékelt telkesített belterületi ingatlanokat és eszközöket sorolták. A vagyonelemek - irányelvek szerinti - szétválasztása azonban csak formai volt, mert a vállalatok könyveiben meglévő teljes vagyón társasági vagyón lett. A tőketartalékból később - a KVI megalakulása után - sem vonták el az eredetileg kincstári vagyoni körbe sorolt vagyónrészeket, az átalakuláskor kialakított kényszer-tőkeszerkezet megmaradt. Ez lehetővé tette az eszközök egyes tulajdonlását. A egyes tulajdonú eszközök egy része a társaságok könyveiben szerepel, kincstári tulajdonú földterületeken az Rt.-k tulajdonában lévő ingatlanok (pl: az erdei utak) vannak. **A mai napig nem határozták meg jogszabályban a kincstári erdővagyónnal szorosán összefüggő vagyontárgyak körét.** A számviteli törvény 1996. január 1-i módosítása után a társaságok könyveiben a beruházások között, illetve a tőketartalékban maradt az állami támogatásból megvalósított erdőtelepítések értéke. **A vagyonelemek egyértelmű tulajdonjogi és számviteli rendezése,** az állami erdőkkel kapcsolatos jelenlegi szakmai és

számveteli szabályozás újragondolása **elkerülhetetlen**. A bonyolulttá vált tulajdoni szerkezet - a tőketartalék működtető és kincstári vagyonelemeket is tartalmaz - szinte megoldhatatlanná tesz egy esetleges kezelőváltást.

Mindezek a további 17 erdőgazdasági rt.-re is jellemzőek. E rendszerbeli hiba - a tőketartalék összetétele, a fogalom-meghatározás hiánya - miatt kerültek erdőgazdasági társaságok tulajdonába és kezelésébe - a KVI kimutatása szerint - országos jelentőségű műemlékek, például a visegrádi Várhegy, a Fellegvár, a Királyi Palota felépítményei. A törvény szerint kizárólagos állami tulajdonúnak minősített műemlék-ingatlanok felépítményei találhatóak az erdőgazdasági rt.-k vagyonában ma is.

Egyes erdőgazdasági rt.-k jegyzett tőke apportja - a működtető vagyonon felül - korlátozottan forgalomképes, társasági tulajdont nem képezhető erdő művelési ágú ingatlanokat is tartalmaz. Az FM Erdészeti Hivatala az erdőfelügyelőségek közreműködésével országosan összesítette a jogsértő társaságba vitelt. Az összesítés szerint a jogellenes erdőapport 4568,8 ha volt. Ebből 2956,5 ha-t a földhivatalok átjegyezték társasági tulajdonba, 1612,3 ha átjegyzése az összesítés időpontjában (1996. szeptember) még nem történt meg.

A kialakult gyakorlat szerint több esetben olyan vagyon - az erdők - került társasági tulajdonba, amelyekre nézve az apportálás tilalmát már a társaságok megalakulása időpontjában is jogszabály tartalmazta. A társasággá alakítás jogszabályba ütköző apporttal semmis. A PM 1996. szeptember 19-én utasította a KVI-t a jogellenes helyzet feltárására és megszüntetésére. Az utasítás ellenére a KVI vizsgálatunkhoz semmi - érdemleges intézkedést bizonyító - dokumentumot nem adott át.

Az állami erdővagyon (a külterületi földet, az erdővel borított területet) a két vállalat könyveiben értékkel nem tartották nyilván sem az átalakulás előtt, sem azt követően. A könyvekben - az eszközök között - az erdőfelújításnak és az erdőtelepítésnek volt nyilvántartott értéke. Az 1996. január 1-től hatályos számveteli szabályozás szerint jelenleg csak az erdőtelepítéseket - mint befejezetlen beruházásokat - kell ráfordítási költségen a könyvekben nyilvántartani a tőketartalékkal szemben. Hosszabb távon a beruházási érték - amely a társaság vagyonát gyarapítja - az évenkénti

erdőtelepítések összegével folyamatosan növekszik. Ez a szabályozás - rendszerbeli hiba - a működtető társaságok vagyonösszetételét torzítja.

A termőföld, az erdő nyilvántartása analitikus, csak naturális adatokat tartalmaz. Ez a nyilvántartás a melléklete a KVI-vel 1996 novemberében kötött ideiglenes vagyonkezelési szerződésnek is. A KVI mind a 19 erdőgazdasági rt.-vel egységes szempontok szerint kötött szerződést. Az Áht. nem ismeri az ideiglenes vagyonkezelői jog fogalmát, így a társaságok valójában csak használók és nem vagyonkezelők. A problémakör része, hogy az erdőtörvény előírása szerint állami tulajdonú erdőben csak a kincstári vagyonkezelő lehet erdőgazdálkodó, következésképpen az ideiglenes vagyonkezelési szerződés alapján a 19 erdőgazdasági rt. sem lehet jogszerű erdőgazdálkodó.

A “Gyulaj” Erdészeti és Vadászati Rt. és az Ipoly Erdő Rt. az első évben hektáronként 50-60 Ft, csekély mértékben differenciált, jelképes vagyonkezelési díjat fizetett a KVI-nek. A vagyonkezelői díj országos átlagban hektáronként 67 Ft volt. A díjban a hatósági úton előírt használati korlátozásokat (elsősorban természetvédelmi), a termőhelyi adottságokat nem vették figyelembe. A vagyonkezelői díjak a vadászati jogok ellenértékét is tartalmazzák. A díjak számlázásakor a KVI a szerződések felülvizsgálata nélkül egyoldalúan emelte meg a vagyonkezelés díját. A szerződésekben a KVI nem járult hozzá az ideiglenes vagyonkezelői jognak - az Áht.-ban a jog létrejöttéhez előírt - ingatlan-nyilvántartási megjelenítéséhez. Az ideiglenes vagyonkezelési szerződésben nem rögzítették azt a számviteli törvény támasztotta követelményt, hogy a kezelt állami vagyont értéken kell a vagyonkezelő mérlegében az eszközök között kimutatni a hosszúlejáratú kötelezettségekkel szemben. **A végleges és jogszerű vagyonkezelői szerződéseket a KVI és a társaságok között a mai napig nem kötötték meg, így a vagyonkezelői jogot az ingatlan-nyilvántartásban emiatt, és az illetékes minisztériumok (FVM, KÖM) egyetértése nélkül, sem lehet érvényesíteni.**

Az erdőről szóló törvény végrehajtási rendelete előírja, hogy az állam a tulajdonában lévő erdőkben a közérdek fokozottabb érvényesüléséről tulajdonosi képvisellete útján, az erdővagyonkezelés szabályainak meghatározásával és betartásával gondoskodik. A vagyonkezelési szabályok még nem készültek el. A KVI nem adott választ arra a kérdésre, hogy ezek

hiányában, milyen más módon gondoskodik az állami erdőkben a közérdek fokozottabb érvényesüléséről.

A két állami vállalat átalakulásakor az állami erdővagyon fenntartásának és gyarapításának finanszírozhatóságát, a közcélok megvalósíthatóságának forrásszükségletét nem számszerűsítették.

1996-tól mindkét társaság az alaptevékenysége üzleti eredményéhez viszonyítva jelentős pénzügyi nyereséget realizált.

A **“Gyulaj” Erdészeti és Vadászati Rt.** 1997-ben és 1998-ban is mérleg szerinti nyereségét a pénzügyi műveletek eredményéből biztosította. A társaság először 1997 szeptemberében vett fel hitelt, majd 1998 novemberéig összesen 351 millió Ft külső forráshoz jutott. Ebből 150 millió Ft kamattámogatásos éven túli agrárhitel, 101 millió Ft kamatmentes reorganizációs célú hitel és 100 millió Ft készpénz formájában történő jegyzett tőke emelés volt. E két utóbbit az ÁPV Rt. engedélyezte, a kamatot átvállalta, a tőkeemelés összegét átutalta. A társaság - beszámolóí szerint - a külső források döntő részét felhasználta, 1999. évi felhasználásra összesen 78,6 millió Ft maradt. Ezzel szemben a társaság **pénzeszközei 1998. december 31-én 391,1 millió Ft-ot tettek ki**, ebből 363,3 millió Ft-ot kamatozó értékpapírba fektettek, és 1999-re is 300 millió Ft körüli folyamatos betétállományt terveztek. A külső források biztosításakor a célok között nem szerepelt a közpénzek több éven keresztül lekötése.

Az Ipoly Erdő Rt. az Ipolyvidéki Erdő és Fafeldolgozó Gazdaságtól 236 millió Ft terhet örökölt, ebből 202 millió Ft rövidlejáratú kötelezettség volt. A csődhelyzetet az Rt. úgy oldotta meg, hogy vagyonának nyereséget nem hozó részét privatizálta, és az ebből rendelkezésre álló forrásból adósságát visszafizette. A rendezésben szerepe volt az ÁV Rt. garanciájával felvett 99 millió Ft-os hitelnek is, amely lehetővé tette, hogy az Rt. valamennyi adósát kifizesse, és csak egy bankkal kerüljön adós viszonyba. Az ÁPV Rt. két esetben, 1997-ben és 1998-ban, reorganizáció keretében készpénzes tőkeemeléssel 400 millió Ft, kamattátvállalásos hitel nyújtásával 150 millió Ft, összesen 550 millió Ft külső forráshoz juttatta az Ipoly Erdő Rt.-t. Az Rt. az így kapott tőkeemelés nagy részét beruházásokra, a hitelt pedig nagy értékű tárgyi eszközök

(gépkocsik, erőgépek, berendezések) vásárlására fordította. Az útépitésre tervezett 150 millió Ft beruházási keret felét az Rt. 1997-ben és 1998-ban nem tudta elkölteni azért, mert a 4 tervezett útépités és rekonstrukció közül az illetékes természetvédelmi hatóság 2 út építését nem engedélyezte. Az Ipoly Erdő Rt. mérleg szerinti eredményét 1997-ben és 1998-ban a pénzügyi műveletek eredményéből biztosította. A reorganizációra kapott, de fel nem használt - és így állampapírba fektetett - pénzösszeg kamataiból származó pénzügyi bevétel tette az Rt.-t nyereségesé. **Az értékpapírok összege 1998. december 31-én 391,9 millió Ft volt.**

A 19 erdőgazdasági rt. vagyona is az alaptevékenységük jövedelmét meghaladó mértékben gyarapodott 1997-98-ban.

A 19 erdőgazdasági rt. eredményadatai

millió Ft-ban

Megnevezés/Év	1994	1995	1996	1997	1998 *
Üzleti eredmény	1008	1706	1379	707	993
Pénzügyi m. e.	- 121	159	147	216	460
Szokásos váll.e.	887	1865	1526	923	1453
Rendkívül e.	- 439	- 258	- 256	- 69	- 82
Adózás előtti e.	448	1607	1270	854	1371

* nyers mérlegadat

A 19 erdőgazdasági rt. részletes eredményadatát az 1. sz. melléklet tartalmazza.

A 19 erdőgazdasági rt. pénzügyi tevékenysége már 1995-től nyereséges volt. Voltak ugyan forráshiányos időszakok, de éves szinten egyre több szabad pénzeszközük halmozódott fel. A pénzügyi műveletek nyeresége 1997-ben a szokásos vállalkozói eredmény 25 %-át, 1998-ban pedig már 30 %-át tette ki. A társaságok 40 %-ánál a szokásos vállalkozói eredményre a pénzügyi műveletek nyeresége volt döntő hatással. (A megfigyelési időszakban a társaságok közül csak néhány társaságnak volt a pénzügyi eredménye veszteség.)

Az ÁPV Rt. 1998-ban 14 társaság tulajdonosi reorganizációjáról intézkedett. Ennek keretében 1515 millió Ft tőkeemelést és 1196 millió Ft kamatmentes hitelfelvételt - a kamatokat az ÁPV Rt. vállalta át - biztosított a társaságoknak.

Az erdőgazdasági rt.-k nyereségének forrása elsősorban az ÁPV Rt. alaptőke-emeléseiből, a tőketartalékba adott állami támogatásokból származott. A mérleg szerinti eredményen keresztül vagyont növelő tétel az a pénzügyi eredmény is, amelyet a társaságok a kedvezményes kamatozású, vagy az ÁPV Rt. garanciájával és kamat-átvállalásával felvett hitelek és a tőkeemelés kamatozó értékpapírokban tartásából nyertek. Ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy a **társaságoknak a milliárd Ft-os nagyságrendű, különböző címeken felvett külső forrásra nem ilyen összegben, illetve nem ilyen ütemezésben volt szükségük.** Összehangolt stratégia a kincstári vagyont, a részvényvagyont kezelők és az állami támogatást biztosító FM között nem volt. Ugyanazokra a célokra hivatkozva lehetett több helyről pénzhez, külső forráshoz jutni. A társaságok rövid időn belüli túlzott mértékű pénzellátása azért következett be, mert nem készült a vagyonkezelés és működtetés fő elveire irányuló, a tulajdonos képviselői és a szakmai irányítók közötti összehangolt stratégia.

A két társaság gazdálkodását a jogelődöktől örökölt gazdasági adottságok és az alaptevékenységek arányaiban való eltérés határozta meg.

A "Gyulaj" Rt. 1997. évi gazdálkodásának társasági szintű eredménye jelentős mértékben, mintegy 30 %-ára, csökkent az előző évhez képest. A csökkenés, amelyet a pénzügyi tevékenység eredményének apadása okozott, átmeneti jellegű volt, mert a társaság 1998-ban a tulajdonos segítségével újabb kamatoztatható pénztartalékra tett szert. Alaptevékenységének nullához közeli üzleti eredménye a piaci helyzet romlása, az új szakmai alaptörvények hatályba lépésének tervezett negatív hatásai ellenére - pl. a három szakmai törvény változásának negatív hatását 33 millió Ft-ra becsülték - alig változott. Az alaptevékenység jövedelmezőségének szintentartásában jelentős - 18 millió Ft - szerepe volt a nagy értékű tárgyi eszközök előző évi értékesítésével keletkezett üzemi (üzleti) eredménytartaléknak, a költségtakarékosságnak, amelyet a halasztható erdőművelési munkák elhagyásával ért el a társaság, a tulajdonos által engedélyezett kereset-növelésen felül az üzemi (üzleti) eredmény terhére tervezett egyéb bérjellegű juttatás (ún. étkezési hozzájárulás) elmaradásának, valamint az erdőműveléshez pályázati úton igénybe vehető költségvetési támogatások kihasználásának.

Az agrárgazdasági célok költségvetési támogatásának rendkívül bonyolult, szinte áttekinthetetlen rendszerében a társaság 1997-ben jogosulatlanul igénybevett támogatással is gyarapította eredményét. A társaság 1997-ben különféle jogcímenek összesen 66 millió Ft egyéb bevételt növelő állami támogatást kapott. Az ebben szereplő **erdészeti közcélú feladatokra kiírt pályázaton elnyert 11 493 500 Ft-ból 3 838 000 Ft-ot jogosulatlanul vett igénybe a társaság.** A pályázható jogcímek közül ugyanis az abiotikus erdőkárok felszámolására, elhárítására 10 056 000 Ft-ot kért, de feltehetően forráshiány miatt csak 5 500 000 Ft-ot hagyott jóvá részére a bíráló bizottság. A különbséget - 4 556 000 Ft-ot - azonban később újabb pályázat, kérelem benyújtása nélkül is megkapta. Az FM 1997. december 16-i keltezéssel igazolást adott a társaságnak 4 556 000 Ft költségvetési támogatás állami adóhatóságtól történő igénybevételéhez. Az igazolás szerint a társaság a “Rendkívüli erdőkárok elhárításának támogatása” jogcímre kötött 36.899/1/97. számú szerződés szerint 4 556 000 Ft támogatási összegről szóló, vállalt kötelezettségeinek eleget tett és ennek alapján ez az összeg végelszámolás címén a társaságnak átutalható. A támogatás négy nappal korábbi végelszámolásában viszont a ténylegesen elvégzett erdőkár-felszámolás pályázati kiírás szerinti jogos támogatási igénye csak 6 218 000 Ft. Ez a két részletben megkapott összegnél 3 838 000 Ft-tal kevesebb. A társaság a fenti számú szerződést nem tudta bemutatni. A jogosulatlanul igénybe vett összeg visszautalásáról sem a társaság, sem az állami erdészeti szolgálat illetékes szerve nem intézkedett. A támogatások számviteli nyilvántartása a társaságnál ugyancsak nehezen áttekinthető, jogcímenkénti pontos kimutatásuk sok időt igényelt. A támogatások jogosultságát igazoló okiratok hiányosak, irattározási rendjük nem megfelelő.

A társaság az adózás előtti eredményt tekintve éves terveit következetesen túlteljesítette, a tulajdonos ösztönzési rendszere erre készítette a társaság vezetését. Mivel a tulajdonos nagy súllyal szerepeltette a nyereségterv túlteljesítését a prémiumfizetés feltételei között, a menedzsmenttől nem is volt elvárható, hogy a tervek minden tartalékot feltárva készüljenek. Ezt az ösztönzési módszert az ÁPV Rt. megbízásából a társaság átvilágításáról készített Phare-tanulmány már kifogásolta 1995 közepén. A tulajdonos ezt az észrevételt azóta sem vette figyelembe. Az 1997-es nehéz gazdasági év után nem készültek tartalékfeltáró elemzések a társaságnál.

Az 1996-97. évi cash flow-kimutatások a társaság 1997. évi pénzügyi helyzetének gyengülését jelzik, ennek ellenére a társaság pénzügyi helyzete 1997-ben is az erdőgazdasági átlagot messze meghaladóan jónak minősíthető. A belföldi vevőinek tartozása csekély növekedés mellett szerkezetileg kedvezőtlenül változott, 1996 végén 29 millió, 1997 végén 52 millió Ft volt a lejárt (fizetési határidőn túli) vevőtartozás.

A társaság vezetésének véleménye szerint a romló fapiaci helyzet, az erdőfelújítás nem elégséges költségvetési támogatása miatt az intenzív vadgazdálkodás a társaság gazdálkodásának célszerű fejlesztési iránya. A közvetlen költséggel arányos rezsiviselést is elvárva a vadgazdálkodás az elmúlt négy évben a társasági szintű üzemi (üzleti) eredményt nem gyarapította, hanem fogyasztotta. Ugyanakkor az erdőfelújítás és fahasználat (fakitermelés) együttevve az arányos rezsiterheléssel is nyereséges ágazata volt a gazdaságnak. Akkor is nyereséges lett volna, ha a társaság a törvényes kötelezettsége szerint fizette volna az erdőfenntartási járulékot. 1993 óta - az erdőfenntartási járulék törvényi szabályozásának kezdete óta - ugyanis a **"Gyulaj" Rt. az FM Erdészeti Hivatalának hozzájárulásával a nagyalföldi tájegységre érvényes - a törvényi szabályozástól eltérő - mértékekkel számított erdőfenntartási járulékot fizet.** A "Gyulaj" Rt. a törvény szerint a dél-dunántúli tájegységbe tartozik. A törvényes mértékekkel számított fizetési kötelezettsége 1996-ban 10,1 millió Ft-tal, 1997-ben 17,6 millió Ft-tal lett volna több, mint amennyit ténylegesen fizetett. 1998-ban a várható különbség 15,9 millió Ft. Az FM a törvénytől eltérő fizetési kötelezettséget szakmai érvek alapján engedélyezte. E szerint a fahasználatból elérhető árbevételhez képest a törvényes mértékekkel számított erdőfenntartási járulék méltánytalanul terhelné a társaságot. Ugyanakkor a dél-dunántúli tájegységben csak a "Gyulaj" Rt. kapott ilyen kedvezményt. A szakmai megkülönböztetést azonban csak az erdőrészesedések minőségéhez jobban igazodó járulék-kategóriák törvényi meghatározása tenné megalapozottá.

A társaság 1998-ban az állami költségvetésből kétszer annyi támogatást kapott, mint 1997-ben. Az 1998. évi támogatás feléhez a központi erdősítési közmunkaprogramhoz kapcsolódó eredményes pályázatával jutott. A Közmunkatanácstól a tervezett közmunka teljes költségéből a 12,3 millió Ft saját erőn felüli rész megtérítését - 50,5 millió Ft-ot -, az FM-től pedig a pályázati kiírás szerint járó 16 millió Ft normatív

támogatást igényelte. Támogatási szerződést csak a Közmunkatanáccsal kötöttek 50,5 millió Ft-ról. A pályázat eredményhirdetése a kiírás ellenére az Önkormányzatok Közlönyében nem jelent meg. A társaságnál a közmunka lebonyolítása, a Közmunkatanácstól kapható támogatás elszámolása és jogosságának ellenőrzése a szerződésben foglaltaknak megfelelt. Az elszámolt, igazolt támogatásrészletek átutalása azonban a szerződésben vállaltakkal ellentétben 2-4 hónapos késéssel történt meg. Az FM-támogatás elszámolásának módja azonban jogszabályi rendezetlenség miatt még 1998 decemberében sem volt egyértelmű.

Az Ipoly Erdő Rt. eredményes gazdálkodását 1997-ben és 1998-ban döntő módon befolyásolta az ÁPV Rt. által nyújtott tőkeemelés és kamattámogatásos hitel. Az üzemi tevékenység 1997-ben negatív eredményt hozott. A reorganizációra kapott, de fel nem használt - és így állampapírba fektetett - pénzüsszeg kamataiból származó pénzügyi bevétel tette az Rt.-t nyereségessé, de ez a konstrukció hosszú távon nem tartható.

1998-ban az Rt. megkezdte marketing- és piackutatási tevékenységét, stratégiai tervet dolgozott ki, ennek első eredményei már jelentkeztek. A társaság pénzügyi helyzetét nehezíti a határidőn túli követelések növekedése. Az Rt. vezetősége az 1998-as évet megelőző időkben ezt a kérdést nem kezelte súlyának megfelelően.

A vadászati törvény hatályba lépése után az Rt. a vadászterületét többszörösére növelte. A törvény végrehajtása számtalan új feladat megoldása elé állította az Rt.-t. Döntően ezek az új feladatok, illetve a szakszemélyzet hiánya, a tapasztalatlanság okozta azt, hogy a társaság 1997-ben jelentősen, 37 %-ban, elmaradt attól az eredménytől, amit a vadászati ágazat részére előírt. 1998-ban a vadászati tevékenység eredménye - részben a beruházások eredményeként - javult.

A pályázatokkal elnyert és a jelenlegi szabályozás szerint a társaság tőketartalékába kerülő állami támogatások egy része forrása olyan beruházásoknak és értéknövelő felújításoknak, amelyek az átalakuláskor kincstári elvonásra javasolt vagyont érintik. Így a támogatási rendszer tovább növeli a társasági tulajdonból el nem vont - a korlátozottan forgalomképes állami erdőkkel szorosan összefüggő erdei úthálózaton és egyéb

kincstári - vagyontárgyakon a társasági tulajdon értékét, fokozva ezzel a már meglévő vagyonkeveredést. E problémakör része - mivel szintén vagyonkeveredést okoz - az ÁPV Rt. tőkeemeléséből megvalósított beruházások (feltáró utak, vasúti pályák) társasági eszközként történő aktiválása is.

1.3. A társaságok teljesítőképessége és teljesítményei

1997-ben és 1998-ban is mindkét társaság csak alaptevékenységet - erdő- és vadgazdálkodást - végzett. Eltérő volt azonban a működési területükön lévő erdők faállományának minősége és a vadgazdálkodásuk jellege is.

A "Gyulaj" Erdészeti és Vadászati Rt. Tolna megyében 46 község határában, az ország erdőterületének 1,35 %-án, a megye erdőterületének 36,9 %-án, 21 ezer hektáron gazdálkodik. Az Rt. kezelésében lévő terület négy erdőgazdasági tájba tartozik. A társaság erdőterületei a termőhely fatermőképessége alapján gyenge és közepes kategóriájúak. Az Rt. területét nemzeti park, tájvédelmi körzet nem érinti, csak országos és helyi jelentőségű védett természeti területük van. A társaság az erdő szociális funkciójának érvényesülése és a közcélú feladatok ellátása érdekében két parkerdőt tart fenn.

A társaság **erdőgazdálkodási tevékenysége** keretében 1997-98-ban is erdősítési, fahasználati és vadgazdálkodási feladatokat látott el. A társaság által kezelt erdőterületen négy erdőszet érvényes üzemterv alapján gazdálkodik. A legfontosabb állományalkotó fafajok: a cser 28,3 %, az akác 21,3 % és a különböző fafajú tölgy 14,7 %.

Az Rt. csemetetermelést lényegében nem folytatott, ezért a szaporítóanyag döntő többségét vásárlásból fedezte.

A társaság erdőfelújítási tevékenysége eredményes volt, a korábban felhalmozódott hátralékos erdőrészek területét az 1994. évi 276 ha-ról 1998 végére 77 ha-ra csökkentették. Az első kivitelek (az erdősítések elvégzése) területe átlagosan évi 300 ha felett volt. Az első kivitelek sikeressége évek óta 80 % feletti, az erdőszeti normatívák alapján jó minőségű volt. A társaság területének 50 %-án csak kerítés mögött lehetett az erdőfelújítást elvégezni, ezért évente mintegy 25 km kerítés megépítésével védekeztek a vadkár ellen.

A társaság 1997-ben 1360 hektáron 120 600 bruttó m³ fát termelt ki. A társaság erdészetei a tízéves üzemtervi időszak végén járnak, és a korábbi időszakban már kihasználták a jobb erdőrészeket, ezért az üzemtervi előirányzattól egyre inkább elmaradtak. 1998-ban a kitermelt fa mennyisége az előző évhez képest közel 20 %-kal csökkent. Az egészségügyi fakitermelés 1995 óta növekedett, emiatt tovább csökkent a véghasználati lehetőség.

Értékesítés szempontjából a tűzifa értékesítése okozta az Rt.-nek a legnagyobb gondot. A gázprogramok és a magánerdők fokozódó kitermelése miatt a kereslet jelentősen csökkent. A iparifa-piac 1990-es évek elején kialakult kedvező helyzete 1995 közepétől folyamatosan romlott, az exportárak az utóbbi három évben több mint 20 %-kal csökkentek.

Az Rt. 1997-98-ban **intenzív vadgazdálkodást** folytatott, az ideiglenes vagyonkezelésében lévő kincstári tulajdonú területek 87 %-án, - összesen 33 ezer ha-on - szerzett vadászati jogosultságot. Egy területet haszonbérliként, hármat a földtulajdonosi közösség képviselőjeként kezel. A vadászterületek kifejezetten nagyvadas területek, erdőszűlési arányuk magas, kiemelkedően nagy vadsűrűséggel.

A vadlétszám-becslési adatok nem nyújtottak megbízható forrást a vadgazdálkodáshoz. A társaság által készített éves vadgazdálkodási tervek - vadkilövési tervek - nem voltak kellően megalapozottak.

A vadkilövések száma 1993 óta minden vadfajnál csökkent. A területcsökkenésben a legjelentősebb - elsősorban gazdasági szempontból - a gím és dámbika négy év alatti 60 %-os csökkenése. A társaság árbevételének egyharmadát kitevő vadgazdálkodási ágazat 1996-ban 13,0 millió Ft, 1997-ben 24,3 millió Ft veszteséggel zárt. A társaság a vadgazdálkodási tevékenységet kevés gazdasági eredménnyel végezte.

Az **Ipoly Erdő Rt.** az Északi középhegység Börzsöny és Cserhát tájegységében gazdálkodik. A társaság által kezelt erdőterület 64 ezer ha, amelyen a szakmai feladatokat az érvényes üzemterv alapján a terület nagyságára és tagoltságára szervezett, nagyfokú önállósággal bíró 11 erdészeti látja el.

Az Rt. **erdőgazdálkodási tevékenysége** során a vizsgált időszakban is erdőművelési, fakitermelési-fahasználati és

vadgazdálkodási feladatokat látott el. Kezelt erdőinek fafajösszetétele: a legnagyobb területen a tölgy hódít 35,1 %-kal, majd ezt a cser követi 24,7 %-kal, közel azonos területet foglal el a bükk és az akác 11,2 és 12,6 %-kal. Említést érdemel még a gyertyán és a fenyő 7,7 és 5,9 %-os mértékkel. A részvénytársaság teljes területének 51 %-a természetvédelmi terület. A társaság erdőgazdálkodási tevékenysége - a vonatkozó szakmai mutatószámok és a hatóság értékelése alapján - a vizsgált időszakban megfelelő volt.

A társaság erdőgazdálkodáson belüli tevékenységének legjelentősebb ágazata a fakitermelés, fahasználat. A társaság 1997-ben 5486 hektáron 164 522 bruttó m³ fát termelt ki. Ezzel szemben 1998-ban 4607 ha-on volt ugyanannyi a kitermelt fa mennyisége. Az ágazat szereplése alapvetően meghatározza a részvénytársaság eredményes gazdálkodását. A faterméken belül az ipari fa iránt volt kereslet, de a belföldi tűzifa piac beszűkülése jelentős gondokat okozott a részvénytársaságnak. A fakitermelés jövedelmezőségét - a fatermékek piaci megítélésén túl - az erdőművelési ágazat szakmai színvonala határozza meg. Az erdőművelés szakmai színvonalát a befejezett erdősítések tervszintet 23 %-kal meghaladó területi teljesítménye (1997-ben: terv 453,1 ha, tény 558,1 ha), a sikeres mesterséges erdősítések, a sarjeredetű erdősítések arányának és az erdősítési hátralék jelentős csökkenése (1996. évi 76,8 ha-ról 1997-ben 25,2 ha-ra) minősíti. Az erdőművelés költségeinek mérséklését szolgálja a csemetetermelés, amely gyakorlatilag fedezi a társaság szükségletét.

A társaság **vadgazdálkodási tevékenységét** - hatósági vélemény szerint - megfelelő színvonalon és gazdasági eredménnyel végezte. A vadászati ágazat tradicionális módon kettős funkciót tölt be a cég gazdálkodásában. Egyrészt eredményt hoz, másrészt a vadlétszám szinten tartásával csökkenti az erdőművelés terheit.

Az Ipoly Erdő Rt. az 1996. évi LV. törvény végrehajtása alapján 1 önálló jogú, 6 társult jogú és 1 különleges rendeltetésű társult jogú vadászterületet kezel, összesen 45 ezer ha vadgazdálkodásra alkalmas területen. A kialakult új vadászterületeken elkezdődött a vadgazdálkodási tevékenység, az erdészeteknél megteremtették a vadgazdálkodás és a vadásztatás személyi és tárgyi feltételeit. A vadászterületek kialakításánál elsődleges szempont volt az erdészeti és

vadászati ágazat egy kézben való összpontosítása, így az erdő és vadállomány összhangjának megteremtése.

A “ Gyulaj” és az Ipoly Erdő Rt. teljesítőképességére és teljesítményeire az ideiglenes vagyonkezelési szerződés alapvetően nem gyakorolt hatást. A vadászterületek kialakítására és a vadászati jogosultság megszerzésére azonban ösztönző volt. Az ideiglenes vagyonkezelési szerződést a felek azzal a céllal kötötték, hogy az állami tulajdonban lévő erdővagyon megőrzését, gyarapítását szakszerű és eredményes gazdálkodással biztosítsák. A szerződés azonban nem tartalmaz a szerződés célját elősegítő érdekeltségi rendszert a vagyongyarapítás elősegítésére.

A vadászati törvény szerint vadászati jogot a körzeti vadgazdálkodási terv alapján elkészített, tíz évre szóló vadgazdálkodási üzemterv előírásai szerint lehet gyakorolni. A törvény végrehajtási rendelete szerint 1998. szeptember 1-ig kellett volna a társaságoknak az üzemtervet az illetékes vadászati hatósághoz benyújtania. **A földművelésügyi miniszter nem gondoskodott kellő időben a körzeti vadgazdálkodási terv elkészítéséről és annak közzétételéről,** a vadászatra jogosult erdőgazdasági rt-knek ezért nem volt módjuk a vadgazdálkodási üzemtervüket az előírt határidőre elkészíteni.

Az erdőgazdálkodás, a vadgazdálkodás és a természetvédelem eredetileg egységet képezett. Ezt a korábbi egységet is jelzi, hogy a három törvényt egyszerre alkották meg. A mai napig **nem készültek el** viszont **a természetvédelmi törvényben előírt különböző kormány- és végrehajtási rendeletek.** Így nem készültek el a természetvédelmi fenntartási-kezelési tervek sem a védett területekre. A társaságok véleménye szerint ez az engedélyezési eljárást bonyolítja, időben elnyújtja, ill. az egyes betervezett, de nem engedélyezett munkákra már felhasznált költség (pl. becslés, jelölés, tervezés) veszteséggé válik. Ezt a veszteséget csak a természetvédelmi szabályozás terhére felróni nem lehet, mert az üzemterveket a védetté nyilvánítás előkészítő folyamatában a hatóság áttekinti.

2. JAVASLATOK, AJÁNLÁSOK

A javaslatok és ajánlások között az ÁSZ megfogalmazott jelzésértékű általános feladatokat is, ezek az ÁSZ következő

évi tervében az intézmények további ellenőrzésével kerülnek megerősítésre.

Az Állami Számvevőszék az ellenőrzés tapasztalatai alapján javasolja, hogy

a Kormány

1. Gondolja át és korszerűsítse - a jelenleg folyamatban lévő Ptk. kodifikációja és az egyéb jogszabály-előkészítés során - az erdő és a vad bonyolult tulajdonosi szerkezetét, a földtulajdon-nyilvántartás lajstromozási helyzetét az állami tulajdongyakorlás tényleges megvalósulása érdekében.
2. Koordinálja az érintett tárcák között egy összehangolt erdővagyon-kezelési stratégia kidolgozását az állami erdővagyon megőrzése, védelme és gyarapítása érdekében.

a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

1. Intézkedjen az állam vállalkozói és kincstári vagyona hasznosítása jogi, közgazdasági és szervezeti keretei átfogó áttekintésének folyamatában a kincstári és társasági vagyonrészek szétválasztása, a vagyoni jogi kérdések egyértelmű tisztázása érdekében.
2. Vizsgálja felül és hangolja össze a KVI és az ÁPV Rt. - mint a tulajdonosi jogok gyakorlóinak - feladatait (a vagyonkezelési szerződések megkötése). Intézkedjen arról, hogy az állami tulajdon funkció szerint elkülönült vagyonszoportjaiban a gyakorlatban is egységes állami tulajdoni joggyakorlás érvényesüljön. Ebben a folyamatban valósuljon meg a feladat és forrásigény meghatározása és összehangja.
3. Kérje számon az erdőről szóló 1996. évi LIV. törvény végrehajtási rendeletének 1. §-ában megfogalmazott erdővagyon-kezelés szabályait.

a pénzügyminiszter

Tegye egységessé az állami erdővagyon jelenlegi számviteli elszámolását és nyilvántartását, megszüntetve az erdőtelepítések eltérő - a társaságok vagyonszerkezetét torzító - számviteli szabályozást.

a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. Vizsgálja meg, van-e lehetőség az agrárgazdasági célok költségvetési támogatási rendszerének áttekinthetőbbé tételére. Gondoskodjon a "Gyulaj" Rt. által jogosulatlanul igénybe vett állami támogatás visszafizettetéséről.

2. Mérje fel, van-e lehetőség az erdőfenntartási járulék mainál differenciáltabb, az erdőrésztetek minőségéhez igazodó kategóriáinak kialakítására. Ennek függvényében kezdeményezze az erdőről szóló 1996. évi LIV. törvény módosítását.

3. Készítse el és tegye közzé a vadászati törvényben előírt körzeti vadgazdálkodási üzemterveket.

a környezetvédelmi miniszter

Gondoskodjon a természetvédelmi törvény végrehajtási rendeleteinek mielőbbi megalkotásáról és biztosítsa a végrehajtásához szükséges forrásokat.

a Kincstári Vagyoni Igazgatóság vezetője

1. Kösse meg az Áht.-nak megfelelő vagyonkezelési szerződéseket, és jelenítse meg azokban a kincstári vagyonhoz fűződő minősített közérdeket.

2. Vizsgálja meg a hozamtermelő képességhez, a természetvédelmi korlátozásokhoz jobban igazodó vagyonkezelési díjak alkalmazásának lehetőségét.

az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. elnöke

1. Dolgozzon ki az erdőgazdasági rt.-kre egységes elveken alapuló, valós többlet-teljesítményre ösztönző érdekeltségi rendszert.

2. Határozza meg és biztosítsa az erdőgazdasági rt.-k gazdasági-, pénzügyi teljesítményeinek egységes elveken alapuló mérhetőségét és összehasonlíthatóságát.

Melléklet

A jelentés mellékletei nyomtatott formában olvashatóak.